

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG HANDELSDEPARTEMENT

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
10/4626 SL HS/rla

Vår ref.:
201200861-5

Dato
11.06.2012

Høring - forslag til nytt regelverk for kassasystemer

Vi viser til Finansdepartementet (FIN) sitt brev av 15. februar 2012 om ovennevnte.

Regjeringen har vedtatt et viktig forenklingsmål for næringslivet på 10 mrd. kroner innen 2015. Nærings- og handelsdepartementet (NHD) arbeider derfor aktivt og målrettet for å bidra til forenkling som bidrar til å legge til rette for økt samlet verdiskaping i Norge. En overgang til elektronisk kassajournal kan bidra til forenkling. Slik vi oppfatter forslaget nå, vil næringslivet i hovedsak bære kostnadene. Vi forventer en klarere forenklingsgevinst av tiltaket på sikt.

Uten en slik overgang, så vil det å redusere tidskravet for lagring og oppbevaring være særlig relevant ut fra et verdiskapingshensyn. Det store flertall av bedrifter blir aldri underlagt ettersyn som krever dokumentasjon eldre enn 5 år. Vi har grunn til å anta at oppbevaringsplikten medfører en vesentlig kostnad for næringslivet. Selv om kostnaden i snitt per bedrift kan være moderat, kan den samlede kostnaden utgjøre en betydelig byrde for næringslivet. Summen av mindre tiltak kan ha stor betydning for oppnåelse av regjeringens mål for forenkling for næringslivet.

NHD mener på denne bakgrunn at kostnaden for næringslivet ved å oppbevare primærdokumentasjon, som kassaruller, i 10 år kan være høyere enn nytten, og at det derfor bør vurderes nærmere å redusere oppbevaringsplikten fra 10 til 5 år, særlig uten en overgang til elektronisk kassajournal.

NHD har innhentet innspill fra Brønnøysundregistrene til høringen. De har følgende kommentarer:

"1. Kostnadsanslagene i Tabell 3 Kostnadsvirkninger (tall i mill. kroner, 2012-kroner) fra side 26 i Sterias rapport om samfunnsøkonomisk analyse.

Vi viser til spørsmål om kommentarer til kostnadsanslag i rapporten. Tallene som oppgis i tabellen merket Altinn virker rimelige. Men det er ikke nok informasjon i rapporten til å vurdere forutsetningene for tallene nærmere. Vi savner estimater for kostnader for Skatteetatens arbeid med å etablere de to nye tjenestene i Altinn. Det er foretatt noen estimater over slike kostnader i Skatteetatens rapport, men disse tallene er ikke innarbeidet i Steria sin nytte kostanalyse.

Ifølge Sterias rapport påføres de næringsdrivende bokføringspliktige en belastning på i overkant av 500 millioner som følge av forslaget. Nytteeffektene tilfaller derimot i all hovedsak det offentlige. Rapporten påpeker at det hefter stor usikkerhet ved disse nytteeffektene. Det bør derfor vurderes om man bør søke å gjøre grundigere analyser for å redusere usikkerheten. Ideelt bør det også utformes en metodikk for å følge opp at gevinster fra tiltaket realiseres, for å kunne legitimere belastningen som påføres de næringsdrivende.

2. Tidsplan for gjennomføring av idriftsettelse i høringsnotatet og i Sterias rapport: – Tjenestekalenderen og prioriteringsregimet for nye tjenester i Altinn

Tjenestekalenderen

Tjenestekalenderen er regulert i Samarbeidsavtalen mellom Altinn sentralforvaltning (ASF) og Tjenesteeierne. Den benyttes til å varsle prognoser for antall tjenester som skal produksjonssettes. Tjenestekalenderen inneholder en rekke detaljerte opplysninger om tjenester som er i løsningen og hvilke som er under planlegging og utvikling.

For å varsle ASF om nye tjenester som er under planlegging må meldingen **”Varsel til ASF om Tjenesteutvikling”** sendes inn [...]. Det er meget viktig at dette varselet sendes så snart som mulig for at ASF kan holde oversikt over produksjonsplanen. I forslaget er det lagt opp til relativt stramme frister for gjennomføringen. ASF har ikke mottatt dette varselet fra Skatteetaten for de to meldetjenestene som er en del av forslaget. Vi anbefaler at Skatteetaten også snarest fyller ut dokumentet **”Tjenestebeskrivelse for Altinn”** for å starte dialogen med ASF. Utfylt dokument sendes til ASF på adresse tjenesteeier@altinn.no

Prioriteringsregimet for nye tjenester i Altinn

ASF har et prioriteringsregime for å velge ut hvilke tjenester som skal realiseres i Altinn først, hvis det er kapasitetsproblemer internt i ASF. Det er utarbeidet en mal for hvilke opplysninger som legges til grunn i vår prioritering. Her legges det blant annet vekt på samfunnsøkonomisk verdi, strategisk viktighet og risiko.

3. Forslag om at meldeplikt for bokføringspliktige legges til samme periode som innsending av selvangivelsen

Skatteetatens meldeplikter både for næringsliv og innbyggere er de tjenestene som har de største volumene i Altinn. Vi noterer at første gang leverandørmeldingen skal innføres er det foreslått å legge fristen til samme periode som innsending av selvangivelsen for næringsdrivende. Fristen for næringsoppgaven er 31.05. og vi tror det er et godt forslag å samle flere meldeplikter rundt de samme fristene.

4. Driftsetting av nye tjenester i Altinn – ASF har behov for å komme i dialog med Skatteetaten for å avklare nærmere krav til funksjonalitet i tjenesten

Vår avdeling for nasjonal e-forvaltning og infrastruktur (AEI) har ikke deltatt på noen av de workshops som Steria har arrangert for å utrede konsekvenser. Det er heller ikke utredet noen konsekvenser for AEI ved at meldepliktene er tilgjengelig som melde-skjema i Altinn. For å kunne vurdere eventuelle behov for ressursbruk fra AEI trenger vi nærmere opplysninger om hvordan tjenestene er tenkt bygget opp. Ut fra tilgjengelig informasjon kan det se ut som at det dreier seg om relativt enkelt gjennomførbare tjenester. Vi ser imidlertid fram til å komme i dialog med Skatteetaten for å kunne avklare dette nærmere.

Vi understreker igjen at *”Tjenestebeskrivelse for Altinn”* og *”Varsel til ASF om Tjenesteutvikling”* må sendes inn til ASF snarest mulig slik at vi får oversikt over de mer detaljerte beskrivelsene av tjenestene.

5. To nye oppgaveplikter – melding til Oppgaveregisteret

Forslag til ny lov om kassasystemer innebærer bl.a. innføring av to nye oppgaveplikter for næringsdrivende. I lov om krav til kassasystem § 5 Produkterklæring mv. innføres en meldeplikt til Skattekontoret for leverandører av kassasystemer. I ny § 10 a Særlige regler om dokumentasjon av kontantsalg i Bokføringsloven innføres meldeplikt til Skattekontoret for bokføringspliktige som bruker kassasystemer.

Vi minner om at nye og endrede oppgaveplikter skal meldes til Oppgaveregisteret jfr. § 4 Innsendelsesplikt i lov om Oppgaveregisteret. Etaten ansvarlig for oppgaveplikten, i denne saken Skatteetaten, må bruke fastlagt skjema ”BR-1020 Næringslivets oppgaveplikter” som kan lastes ned fra: <http://www.brreg.no/blanketter/oppgaveplikt.html>

Vi trekker fram at Skatteetaten har tatt med forenklingshensyn i beskrivelsen av hvordan de mener meldepliktene bør utformes. Det er meget positivt at godt tilpassede elektroniske skjema tas i bruk for å holde oppgavebyrden lavest mulig.

I Steria sin rapport står det ikke uttrykkelig at begge de nye meldepliktene skal være tilgjengelig i Altinn. Vi forutsetter at begge meldingene, både leverandørenes produkt-erklæring og bokføringspliktiges meldeplikt, legges inn i Altinn. Vi forutsetter også at bruk av Altinn er ett av tiltakene som bidrar til å holde de administrative byrdene med ordningen lavest mulig.

6. Forslag om elektronisk journal – administrative byrder ved oppbevaring av regnskapsmateriale

Som det står i høringsbrevet til høringssaken har NHO og NARF foreslått å redusere oppbevaringstiden for kassaruller fra 10 år til 3,5 år begrunnet som tiltak som vil redusere næringsdrivendes administrative byrder.

I forslaget som er på høring ønsker Skatteetaten å opprettholde krav om oppbevaring i 10 år. Krav om bruk av elektronisk journal og krav om oppbevaring av denne skal avhjelpe byrdene med oppbevaring av denne typen regnskapsmateriale. Vi forstår det slik at NARF har vært aktivt med i utformingen av de tekniske sidene av forslaget.

Hvis krav om bruk av en slik elektronisk journal på hvert kassasystem kan gjøre oppbevaringen av denne typen regnskapsmateriale mindre byrdefull, samtidig som Skatteetaten får et mer effektivt kontrollmiddel, mener vi dette er et tiltak som avhjelper de administrative byrdene som følger av krav om oppbevaring av regnskapsmateriale i bokføringslov og forskrift. Flere næringslivsorganisasjoner har gjentatte ganger krevd endringer i regelen om krav til 10 års oppbevaring. Vi mener derfor det kan være naturlig at tiltaket evalueres 3 – 5 år etter innføring for å følge opp at ønskede effekter faktisk realiseres. Vi mener også at det er viktig å følge opp at de administrative byrdene, spesielt for små og mellomstore næringsdrivende, ikke øker som følge av tiltaket.

7. Generelle - behov for god informasjon om gjennomføring av tiltaket over tid.

Det er lagt opp til en relativt rask gjennomføring. Vi tror det blir spesielt viktig med tilpasset informasjon og veiledningskapasitet rettet mot små og mellomstore næringsdrivende. Tiltaket vil føre til at alle næringsdrivende skal gå til innkjøp av nye kassasystemer på relativt kort tid. De praktiske tilpassningene som hver næringsdrivende må gjøre for å sette seg inn i tiltaket og få nok informasjon til å etterleve fristene vil trolig berøre og belaste de minste næringsdrivende sterkest. Vi tror godt tilpasset informasjon og veiledning må følges opp for å sikre bred etterlevelse av de nye reglene.”

Nærings- og handelsdepartementet har ellers ikke merknader til høringen.

Med hilsen

Silje Ones (e.f.)
kst. avdelingsdirektør

Christian L. Wold Eide
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:

- Brønnøysundregistrene
- Justervesenet
- Norsk Akkreditering